

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno CCCCXXXII. ad annum CCCCLI.

Parisiis, 1644

Responsiones Leonis Papae ad inquisitiones Rustici Narbonensis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14584

RESPONSIONES LEONIS PAPÆ
ad inquisitiones Rustici Narbonensis.

INQUISITIO I.

*De presbytero, vel diacono, qui se episcopos esse mentiti sunt:
& de his quos ipsi clericos ordinarunt.*

RESPONSIO.

NVLLA ratio finit, vt inter episcopos habeantur, qui nec a clericis sunt electi, nec a plebibus expetiti, nec a prouincialibus episcopis cum metropolitani iudicio consecrati. Vnde cum sæpe quæstio de male accepto honore nascatur, quis ambigat nequaquam istis esse tribuendum, quod non docetur fuisse collatum? Si qui autem clerici ab istis pseudoepiscopis in eis ecclesiis ordinati sunt, quæ ad proprios episcopos pertinebant, & ordinatio eorum cum consensu & iudicio præsidentium facta est, potest rata haberi; ita vt in ipsis ecclesiis perseverent. Aliter autem vana habenda est ordinatio, quæ nec loco fundata est, nec auctoritate munita.

Dist. 61.
Nulla ratio.

1. q. 1. Si qui
clerici.

INQUISITIO II.

De presbytero, vel diacono, qui si cognito crimine suo pœnitentiam publicam petat, utrum eis per manus impositionem danda sit.

RESPONSIO.

Alienum est a consuetudine ecclesiastica, vt qui in presbyterali honore, aut in diaconi gradu fuerint consecrati, hi pro crimine aliquo suo per manus impositionem remedium accipiant pœnitendi: quod sine dubio ex apostolica traditione descendit, secundum quod scriptum est: *Sacerdos si peccauerit, quis orabit pro eo?* Vnde huiusmodi lapsis ad promerendam misericordiam Dei priuata est expetenda secessio, vbi illis satisfactio, si fuerit digna, sit etiam fructuosa.

Dist. 50. A-
lienum est a
consuet.

1. Reg. 2.

INQUISITIO III.

De his qui altario ministrant, & coniuges habent, utrum eis licito misceantur.

RESPONSIO.

Lex continentix eadem est ministris altaris, quæ episcopis, atque presbyteris. Qui cum essent laici, siue lecto-

Dist. 31. Lex
continentix.

res, licite & vxores ducere, & filios procreare potuerunt. Sed cum ad prædictos peruenerunt gradus, cœpit eis non licere quod licuit. Vnde vt de carnali fiat spiritale coniugium, oportet eos nec dimittere vxores, & quasi non habeant sic habere; quo & salua sit caritas connubiorum, & cessent opera nuptiarum.

INQUISITIO IV.

De presbytero, vel diacono, qui filiam suam virginem illi viro in coniugium dederit, qui iam habebat coniunctam mulierem, ex qua etiam filios susceperat.

RESPONSIO.

32. q. 2. Non
omnis mu-
lier.

Non omnis mulier viro iuncta vxor est viri, quia nec omnis filius heres est patris. Nuptiarum autem fœdera inter ingenuos sunt legitima, & inter æquales; multo prius hoc ipsum Domino constituyente, quam initium Romani iuris existeret. Itaque aliud est vxor, aliud concubina, sicut aliud ancilla, aliud libera. Propter quod etiam Apostolus, ad manifestandam harum personarum discretionem, testimonium ponit ex Genesi, vbi dicitur Abrahamæ: *Eiice ancillam & filium eius: non enim heres erit filius ancillæ cum filio meo Isaac.* Vnde cum societas nuptiarum ita ab initio constituta sit, vt præter sexuum coniunctionem, haberet in se Christi & ecclesiæ sacramentum; dubium non est, eam mulierem non pertinere ad matrimonium, in qua docetur nuptiale non fuisse mysterium. Igitur cuiuslibet loci clericus si filiam suam viro habenti concubinam in matrimonium dederit, non ita accipiendum est, quasi eam coniugato dederit; nisi forte illa mulier & ingenua facta, & dotata legitime, & publicis nuptiis honestata videatur.

Gen. 21.

27. q. 2. Cū
societas.

INQUISITIO V.

De puellis quæ viris concubinas habentibus nupsierint.

RESPONSIO.

32. q. 2. Non
omnis.

Paterno arbitrio viri iunctæ carent culpa, si mulieres, quæ a viris habebantur, in matrimonio non fuerunt: quia aliud est nupta, aliud concubina.

INQUISITIO VI.

*De his qui mulieres, ex quibus filios habent, relinquunt,
& uxores accipiunt.*

RESPONSIO.

Ancillam a toro abiicere, & uxorem certæ ingenuitatis accipere, non duplicatio coniugii, sed profectus est honestatis. 32. q. 3. Ancilla a toro.

INQUISITIO VII.

De his qui in ægritudine penitentiam accipiunt, & cum reualuerint agere eam nolunt.

RESPONSIO.

Culpanda est sane talium negligentia, sed non penitus deferenda: ut crebris cohortationibus incitati, quod necessarie expetierunt fideliter exequantur. Nemo enim desperandus est, dum in hoc corpore constitutus est: quia nonnunquam quod diffidentia ætatis differtur, consilio maturiore perficitur. De Pœnit. dist. 7. Nemo desperandus.

INQUISITIO VIII.

*De his qui animo iam deficientes penitentiam accipiunt,
& ante communionem moriuntur.*

RESPONSIO.

Horum causa Dei iudicio reseruanda est, in cuius manu fuit, ut talium obitus usque ad communionis remedium differretur. Nos autem, quibus viventibus non communicauimus, mortuis communicare non possumus. 24. q. 2. De communione.

INQUISITIO IX.

De his qui dolore nimio perurgente rogant dari sibi penitentiam, & cum venerit presbyter daturus quod petebant, si dolor parum perquieuerit, excusant, & nolunt accipere quod offertur.

RESPONSIO.

Dissimulatio hæc potest non de contemptu esse remedii, sed de metu grauius delinquendi. Vnde penitentia quæ dilata est, cum studiosius petita fuerit, non negetur, ut quoquomodo ad indulgentiæ medicinam anima vulnerata perueniat. De Pœnit. Dist. 1. Penitentia que.

INQUISITIO X.

De his qui pœnitentiam professi sunt, si in foro litigare cœperint.

RESPONSIO.

De Pœnit.
dist. 1. Aliud
quidem, &
11. q. 1. A-
liud.
1. Cor. 6.

Aliud quidem est debita iusta reposcere, aliud propria perfectionis amore contemnere. Sed illicitorum veniam postulantem oportet multis etiam licitis abstinere, dicente Apostolo: *Omnia mihi licent, sed non omnia expediunt.* Unde si quis pœnitens habet causam, quam negligere forte non debeat, melius expetit ecclesiasticum quam forense iudicium.

INQUISITIO XI.

De his qui in pœnitentia, vel post pœnitentiam negotiantur.

RESPONSIO.

De Pœnit.
dist. 5. Qua-
litas lucri.

Qualitas lucri negotiantem aut excusat, aut arguit; quia est & honestus quæstus, & turpis: verumtamen pœnitenti vtilius est dispendia pati, quam periculis negotiationis obstringi: quia difficile est inter ementis vendentisque commercium non interuenire peccatum.

INQUISITIO XII.

De his qui post pœnitentiam ad militiam reuertuntur.

RESPONSIO.

De Pœnit.
dist. 5. Cœ-
trarium.
1. Tim. 2.

Contrarium est omnino ecclesiasticis regulis, post pœnitentiæ actionem redire ad militiam sæcularem, cum Apostolus dicat: *Nemo militans Deo implicet se negotiis sæcularibus.* Unde non est liber a laqueis diaboli, qui se militia mundana voluerit implicare.

INQUISITIO XIII.

De his qui post pœnitentiam uxores accipiunt, vel concubinas sibi coniungunt.

RESPONSIO.

In adolescentia constitutus, si vrgente aut metu mortis, aut captiuitatis periculo, pœnitentiam gessit, & postea timens lapsum incontinentiæ iuuenilis, copulam vxoris elegit, ne crimen fornicationis incurreret; rem videtur fecisse venialem, si præter coniugem nullam omnino aliam cognouerit. In quo tamen non regulam constituimus

tuimus, sed quid sit tolerabilius æstimamus. Nam secundum veram cognitionem, nihil magis ei congruit qui pœnitentiam gessit, quam castitas perseverans & mentis & corporis.

INQUISITIO XIV.

De monachis, qui aut militare cœperint, aut uxores accipere.

RESPONSIO.

Propositum monachi proprio arbitrio aut voluntate susceptum, deserere non potest absque peccato. Quod enim quis vouit Deo, debet & reddere. Vnde qui relicta singularitatis professione ad militiam vel ad nuptias deuolutus est, publicæ pœnitentiæ satisfactione purgandus est: quia etsi innocens sit militia, & honestum potest esse coniugiû, electionem tamen meliorum deseruisse transgressio est.

27. q. 3. Pro-
positum
monachi.

INQUISITIO XV.

De puellis quæ aliquamdiu in habitu religioso fuerunt, non tamen consecratæ, si postea nupsierint.

RESPONSIO.

Puellæ, quæ non coactæ parentum imperio, sed spontaneo iudicio virginitatis propositum atque habitum susceperunt, si postea nuptias eligunt, præuaricantur, etiam si consecratio non accessit: cuius vtique non fraudarentur munere, si in proposito permanerent. Ambigi vero non potest, crimen magnum admitti, vbi & propositum deseritur, & consecratio violatur. Nam si humana pacta non possunt impune calcari, quid eos manebit, qui corruerint fœdera diuini sacramenti?

20. q. 1.
Puellæ quæ.

INQUISITIO XVI.

De his qui a parentibus Christianis paruuli derelicti sunt, & utrum baptizati sint non potest inueniri, an debeant baptizari.

RESPONSIO.

Si nulla extant indicia inter propinquos aut familiares, nulla inter clericos aut vicinos, quibus hi, de quibus quæritur, baptizati fuisse doceantur; agendum est, vt renascantur: ne manifeste pereant, in quibus quod non ostenditur gestum, ratio non finit vt videatur iteratum.

De consecr.
dist. 4. Si
nulla.

INQUISITIO XVII.

De his qui paruuli ab hostibus capti sunt, & non se sapiunt baptizatos, sed sciunt se aliquotiens ad ecclesiam a parentibus ductos; utrum possint, vel debeant, cum ad Romanam venerint, baptizari?

RESPONSIO.

De consecr.
dist. 4. Si
nulla.

Qui possunt meminisse quod ad ecclesiam veniebant cum parentibus suis, possunt recordari, an quodeorum parentibus dabatur acceperint. Sed si etiam hoc ab eorum memoria alienum est, conferendum eis videtur quod collatum esse nescitur; quia non temeritas interuenit præsumptionis ubi est diligentia pietatis.

INQUISITIO XVIII.

De his qui ex Africa, vel Mauritania venerunt, & nesciunt in qua secta sint baptizati, quid circa eos debeat obseruari.

RESPONSIO.

De consecr.
dist. 4. Hi de
quibus.

Non se isti baptizatos nesciunt, sed cuius fidei fuerint, qui eos baptizauerunt, se nescire profitentur. Vnde quolibet modo formam baptismatis acceperint, baptizandi non sunt; sed per manus impositionem, inuocata virtute Spiritus sancti, quam ab hæreticis accipere non potuerunt, catholicis copulandi sunt.

INQUISITIO XIX.

De his qui paruuli quidem baptizati a gentilibus capti sunt, & cum illis gentiliter conuixerunt; cum ad Romanam adhuc iuvenes venerint, si communionem petierint, quid erit obseruandum?

RESPONSIO.

Si conuiuio solo gentilium & escis immolatitiis vfi sunt, possunt ieiuniis & manus impositione purgari, vt deinceps ab idolothytis abstinentes sacramentorum Christi possint esse participes. Si autem aut idola adorauerunt, aut homicidiis, vel fornicationibus contaminati sunt, ad communionem eos, nisi per pœnitentiam publicam, non oportet admitti.

NOTÆ IACOBI SIRMONDI
SOCIETATIS IESV.

¹ Inquisitiones Rustici quæ Leonis responsionibus singulis præmittuntur, nunc primum prodeunt in lucem ex diuersis manuscriptis, hæctenus non sine incommodo prætermisæ, cum sine his plerumque intelligi responsiones non possint.

² *Paterno arbitrio.*] In codice Canonum Dionysii exigui inter Leonis Decreta cap. 18. & apud Gratianum 32. qu. 2. *Non omnis mulier*, itemque apud Burchardum & Iuonem, membrum hoc inepte cum superiori capite coniungitur.

³ *Culpanda est sane.*] Hic rursus a Dionysio cap. 19. & a Gratiano ibidem cap. *Ancillam a toro*, membrum hoc fædo errore cum præcedenti connectitur, cum, vt ex inquisitione patet, ad res plane diuersas pertineant: tanti erat inquisitiones istas, vt diximus, non omitti.

EPISTOLA XCIII.
LEONIS PAPÆ I.
AD TVRIBIVM ASTVRICENSEM
EPISCOPVM.

I. Contra Priscillianistas, qui sanctam trinitatem, non personis, sed tantum nominibus distinguunt.	ta, & a demonibus in utero formari.
II. Aduersus id, quod Dei filium posteriorem credunt, quam Patrem.	IX. Contra id, quod filios repromissionis ex Spiritu sancto dicunt esse conceptos.
III. Aduersus id, quod dicunt, ideo unigenitum dici Christum, quia solus de Virgine natus.	X. Contra id, quod animas in celestibus peccare dicunt, & secundum qualitatem peccati in hoc mundo accipere sortem, vel bonam, vel malam.
IV. De natali Domini, quod in eo Priscillianiste ieiunia celebrent.	XI. Contra id, quod fatalibus stellis dicunt animas hominum obligatas.
V. Aduersus id, quod aiunt animam hominis ex diuina esse substantia.	XII. Contra id, quod sub aliis potestatibus partes animæ, sub aliis corporis membra describunt.
VI. Contra id, quod aiunt diabolum ex se, vel ex chao esse, & propriam habere naturam.	XIII. & XIV. Contra id, quod duodecim signa, quæ mathematici obseruant, per corpus omne distinguunt.
VII. Contra illud, quod nuptias & procreationes filiorum adstruant esse peccatum.	XV. De apocryphis eorundem Priscillianistarum.
VIII. Contra id, quod corpora humana diaboli dicunt esse signum Concil. Tom. 7.	XVI. * De libro Dicticini. * Distinui.